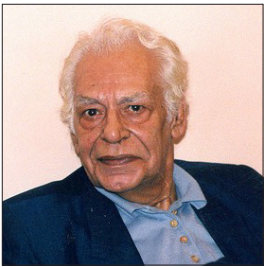

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

تیتز مشهور «شاه‌رفت» از آن چه کسی بود؟

غلامحسین صالحیار در دهه‌های ۱۳۴۰ و ۱۳۵۰ روزنامه‌نگار شماره یک ایران به شمار می‌رفت. او دو دوره سردبیر روزنامه اطلاعات شد و تیزر از این روزنامه را به مرز یک میلیون نزدیک کرد. وی همچنین موسس خبرگزاری رادیو تلویزیون، نخستین سردبیر روزنامه آیندگان، موسس نخستین خبرگزاری غیردولتی ایران (پرس ای جنت)، از موسسان سندیکای خبرنگاران و نویسندگان و مولف چند کتاب از جمله «چهره مطبوعات معاصر» بود. صالحیار ۱۸

سال پیش از قرار گرفتن اخبار رویدادها در اینترنت، به نشست بین المللی ناشران و سردبیران نوشت که رسانه‌های چاپی باید بیشتر به تحلیل‌های خبری، حاشیه‌نویسی و مطالب آموزش‌دهنده توجه کنند زیرا اینکه ابزارهای خبررسانی سریع‌تری در جهان پدید آمده‌اند که مخاطبان را تا حدی زیاد از خواندن آنها در روزنامه بی‌نیاز می‌کنند. یکی دیگر از ابتکارهای صالحیار که در اجرایش تعصب می‌ورزید؛ از دست نرفتن اخبار مربوط به روزنامه‌نگاری و روزنامه‌نگاران از هر گوشه دنیا بود. وی هر روز حتی تعطیلات، ساعت چهار بامداد به روزنامه می‌رفت. در سال‌های آخر عمر درصد تأسیس بنیادی غیرانتفاعی مرکب از روزنامه‌نگاران حرفه‌ای به منظور ارتقاء کیفیت ژورنالیسم وطن برآمده بود و طرح خود را همراه با اعضای ده‌ها روزنامه‌نگار برای تصویب به وزارتخانه‌های مربوط و دفتر ریاست جمهوری فرستاد اما پیش از اخذ نتیجه درگذشت. تیتز معروف «شاه‌رفت» در روزنامه اطلاعات یادگار اوست. در پی مصادره شدن این روزنامه در تابستان سال ۱۳۵۸ صالحیار که با دولتی شدن هرگونه روزنامه مخالف بود خود را خانه‌نشین کرد و به اصرار دیگران مبنی بر ترک ایران اعتنا نکرد. غلامحسین صالحیار ۱۹ آذر سال ۱۳۸۲ درگذشت.

خودزنی / محیط‌زیست

دوئل پلنگ و انسان در آذربایجان شرقی

طی ماه‌های اخیر حملات متعدد به پلنگ به دام‌های اهلی در منطقه حفاظت‌شده و منطقه شکار ممنوع کاغذکنان در استان آذربایجان شرقی منجر به بروز خسارات زیادی به بومیان این منطقه شده است. بر اساس اطلاعات دریافتی از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۱ راس گوسفند در روستای کاوان، ۲۲ راس گوسفند و ۲ راس گاو در روستای سورق، ۶ گوسفند بز در روستای زین هارمی و یک سگ و ۲ گوسفند در روستای کوهستانک بر اثر حملات پلنگ در این منطقه تلف شده‌اند. به دنبال حوادث فوق، کارشناسان محیط‌زیست آذربایجان شرقی تحقیقات جامعی را درخصوص تعداد و جنس پلنگ‌های موجود در منطقه و دلایل حملات مکرر پلنگ به دام‌های اهلی صورت داده‌اند. رئیس اداره نظارت بر حیات وحش اداره کل حفاظت محیط‌زیست آذربایجان شرقی در این باره گفت: در راستای این بررسی‌ها، به کارگیری دوربین‌های تله‌ای وجود جمعیتی زادآور از پلنگ متشکل از حداقل دوپلنگ نر، سه پلنگ ماده و تعدادی پلنگ نابالغ را به ثبت رسانده است که می‌تواند بخشی از جمعیتی باشند که در منطقه کاغذکنان و در محدوده استان‌های آذربایجان شرقی، اردبیل و زنجان حضور دارند.

محمدرضامسعود اظهار داشت: بر اساس مطالعات صورت‌گرفته، حملات پلنگ به دام‌های اهلی در این منطقه به دلیل کمبود طعمه نیست بلکه عامل اصلی این موضوع علل اجتماعی تشخیص داده شده است. اندک بودن و پراکندگی جمعیت‌های انسانی در منطقه و مهاجرت بسیاری از روستائیان به خصوص جوانان به شهرها باعث شده است که جمعیت اندکی شامل سالمندان و دختران جوان در روستاها باقی بمانند. محمدرضا مسعود اظهار گفت: برخلاف گذشته که چرای گله‌های دام اهلی را چوپانان ورزیده و کار بلد با همراهی سگ‌های مناسب انجام می‌دادند، در حال حاضر چراندن دام‌ها در مراتع را پیر مردها، پیرزن‌ها یا دختران روستا انجام می‌دهند. این موضوع باعث شده است رفتار پلنگ‌های منطقه از شکار ناگهانی و مخفیانه دام اهلی به شکار علنی و بدون ترس تغییر یابد. صحبت‌های برخی از چوپانان کهنسال منطقه گویای این موضوع است که در مواردی پلنگ به صورت آشکارا و بدون ترس از واکنش چوپان و سگ‌های گله به دام‌ها نزدیک شده و به شکار آنها پرداخته است. بنابراین رفتار پلنگ‌ها در کاغذکنان تا حدی تغییر یافته و آنها به این شیوه راحت و بدون دردسر برای دستیابی به غذا عادت کرده‌اند. متأسفانه پلنگ‌های ماده این روش بی‌دردسر یعنی شکار دام اهلی را به‌تله‌های خود نیز آموزش داده‌اند و تاکنون چندین مورد از حمله دو توله پلنگ حدوداً یک‌ساله به دام‌های اهلی در منطقه گزارش شده است. مشاهده مواردی از نزدیک شدن بیش از حد پلنگ به جوامع انسانی و حتی زاد و ولد پلنگ در فاصله یکصد متری از جاده اصلی نشان‌دهنده عدم هراس و احساس امنیت بالای پلنگ به دلیل خلوت بودن روستاها است. حملات مکرر پلنگ به دام‌های اهلی موجب افزایش اعتراض بومیان منطقه و ایجاد نگرانی در مسئولان محلی شده است. برخی افراد به دنبال از بین بردن پلنگ‌ها به روش‌های گوناگون هستند و این امر بقای این گونه ارزشمند را در منطقه به خطر انداخته است. متأسفانه علی‌رغم تنظیم صورتحلسه و ارسال پرونده دامداران زیان‌دیده به سازمان، جبران خسارت‌هایی که پلنگ به مردم زده، به موقع و به درستی انجام نمی‌شود و بسیاری از زیان‌دیدگان از جبران خسارت خود ناامید شده و در صدد حذف پلنگ‌ها برآمده‌اند.

فارسی را پاس بداریم

آخرین وضعیت آموزش زبان فارسی در سوریه

شاید در این مقطع که کشور سوریه چند سالی است درگیر با تروریست‌های داعش و عمال در حال یک جنگ ویرانگر تمام‌عمر است، پرداختن به آموزش زبان فارسی در این کشور بحران‌زده و حتا خیرش، عجیب به‌نظر برسد. با این حال، واقعیت این است که هم‌اکنون که شما این متن را می‌خوانید، آموزش زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه‌های سوریه به دو گونه انجام می‌شود. گروه زبان وادبیات فارسی در سه دانشگاه سوریه (دانشگاه دمشق، دانشگاه حلب، دانشگاه بعث در استان حمص) تدریس می‌شده و قبل از بحران اخیر سوریه چهار استاد ایرانی از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری کشورمان برای تدریس در این دانشگاه‌ها اعزام می‌شدند ولی به دلایل امنیتی حضورشان منتهی شده و تاثیر منفی در روند آموزش زبان وادبیات فارسی این دانشگاه‌ها داشته است. با این حال، نمایندگی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در سوریه با همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی تاکنون بیش از ۱۲۰۰ عنوان کتاب آموزشی و ادبی و انواع وازنامه‌ها به کتابخانه ویژه زبان فارسی این سه دانشگاه فرستاده

| اوقات شرعی: آذان صبح: ۵:۳۰ | آذان ظهر ۱۱:۵۶ | غروب آفتاب: ۱۶:۵۰ | آذان مغرب: ۱۷:۱۰ |

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

خودکشی در سی و سه سالگی

نگاهی به کتاب «گل قرمز» اثر فسی‌والود گارشین

وقتی سخن از ادبیات روس به میان می‌آید بی‌مقدمه به یاد بزرگان نامداری می‌افتیم که نه‌تنها بر ادبیات روس که بر ادبیات جهان نیز سایه افکنده‌اند. اما در اجتماع این آثار بزرگ، هستند برخی آثار ارجمند که از چشم ما پنهان مانده‌اند؛ به‌خصوص اگر شناخت ما از ادبیات روس در حد کلیات باشد. در چنین احوالی است که اعتبار مترجم واسطه‌ای می‌شود برای اعتماد به نامی که با برای نخستین‌بار شنیده‌ایم یا به گوشمان چندان آشنا نیست. بی‌اغراق در ادبیات روس حمیدرضا آتش‌برآب حکم چنین واسطه‌ای را پیدا کرده‌است، رویکرد او به ادبیات روس از این منظر مهم است که او با ترجمه‌هایش سبب شناخت جنبه‌های مغفول مانده ادبیات روس و اصلاح نگاه ما به این ادبیات شده. این اتفاقی است که در کتاب «گل قرمز» که به تازگی به همت نشر هرمس منتشر شده نیز شاهد آن هستیم. این ترجمه در واقع در حکم بیرون کشیدن نویسنده‌ای به نام فسی‌والود گارشین از زیر سایه آن همه غول‌های ادبی و قرار دادن او پیش روی ماست؛ کتابی که در نوع خود به تجربه‌ی گشفی شگفت‌انگیز شباهت دارد. درست است که پیش از این داستان‌هایی از گارشین، مخصوصاً دو اثر ممتاز او «گل قرمز» و «چهار روز» را کاظم انصاری و هوشنگ مستوفی ترجمه کرده‌اند؛ اما گذشته از اینکه سال‌ها از انتشار آن ترجمه‌ها گذشته و حالا اغلب در دسترس نسل امروز نیستند، بحث ارائه ترجمه‌ای تازه و متناسب با زمان و زبان امروز و برخوردار از کیفیتی مقبول، نکته‌ای است که نمی‌توان از کنار آن به‌سادگی گذشت. چنان‌که می‌توان ادعا کرد کتاب «گل قرمز» از «گل قرمز» از جمیع جهات، از کیفیت ترجمه تازه تا کتاب‌پردازی شایسته ناشر می‌تواند نخستین گام جدی برای شناساندن گارشین به مخاطب نسل حاضر باشد. شاید گارشین یکی از غول‌های ادبی ادبیات روسیه نباشد، اما او نه جهانی بدان پایه عظیم، بلکه افقی محدودتر را به شکلی بسیار عمیق پیش روی خواننده خود می‌گذارد.

گردش روزگار برعکس است

۱۰ دسامبر؛ روز جهانی حقوق بشر گرامی باد!

با کاروان حله / اخبار هنر

شهرزاد خواب را از سرمان پراند

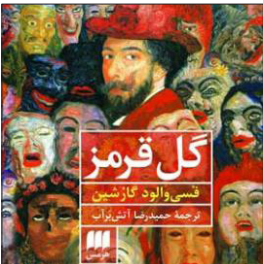

حسین پاکدل با انتشار نوشته‌ای با عنوان «چقدر به شهرزاد نیاز داشتیم» از سریال حسن فتحی تمجید کرد. پاکدل در صفحه اینستاگرام خود نوشته‌ای در تقدیر از سریال «شهرزاد» منتشر کرد. بخشی از این نوشته را در ادامه می‌خوانیم: «چقدر ما به «شهرزاد» نیاز داشتیم. دیگر وقتش بود شهرزادی بیاید برایمان قصه بگوید… داشتیم تمام می‌شدیم. قصه‌ها مان داشت ته می‌کشید از شدت تهی بودن

از معنی. داشتیم از شدت کسالت در شبی تند یا عشق‌های سفارشی و ناچسب به درّه نفرت از هم می‌افتادیم… شهرزاد حسن فتحی و نغمه‌مینی، هفته تا هفته ما را در خود می‌برد به انتظار. ما یک هفته سر از نامی شناسیم برای دیدن و شنیدن خود، در آینه این سریال فتحی – که از بهترین ظرفیت‌های هنر نمایش مثل دیگران ولی به نحو احسن بهره برده است. در این قصه، شهرزاد ما را به خودمان برمی‌گرداند. به خود نشانمان می‌دهد… ما را بزرگ می‌کند. به اشارت خالقان اثر، این شهرزاد، بزرگ‌آقای قدر قدرت را سر به زیر نگاه می‌کند؛ ولی هیمنه‌اش را می‌تکاند با سبلی سکوت و خودداری و خرد. همان‌طور که خودش زیر سنگ سنگین آسیات زندگی قدمی نکشد، از قیاد‌های واداده و فرهاد‌های عاشق‌پیشه مرد می‌سازد. مادران دلخور را به آشتی کشانده، در بغل هم می‌نشاند به مهر… آنچه در معمای کودتا – بنویاند طاعون – بر مارفته را کوتاه و گویا روایت می‌کند به صداقت، بی‌شعار و با شعور. سریال شهرزاد امروز به یمن هفته‌ای انتظار ما را از خودزنی عمومی بازمی‌دارد».

… شبنم درین بهار دلیل نشاط نیست
صبحی ست کز دواغ چمن گریه می‌کند
بیدل! به هرکجا برگ آبری نشان دهند
در ماتم «حسین» و «حسینم» گریه می‌کند
(مولانا عبدالقادر بیدل دهلوی، قرن یازدهم، غزلیات)

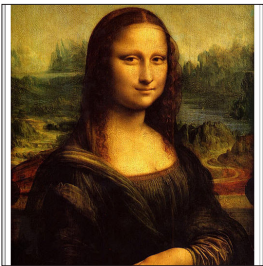
سوت پایان

گل قرمز
نویسنده: فسی‌والود گارشین
مترجم: حمیدرضا آتش‌برآب
نشر هرمس
قیمت: ۳۵ هزار تومان
صفحه ۴۲۴

داستان کوتاه نوشته که کل آنها در یک مجلد چاپ شده‌اند و آنچه آتش‌برآب در «گل قرمز» پیش روی ما گذاشته ۱۰ داستان از مجموع داستان‌های گارشین و می‌توان گفت از بهترین داستان‌های اوست. از «گل قرمز» بگیر که از نخستین داستان‌های تیمارستانی در ادبیات روسیه است. و صرف انتخاب چنین محیطی برای داستان در آن زمان نوآورانه بوده. تا داستان‌های مهم نظامی او همانند چهار روز و خاطرات سرریا ابوانف. بهترین سفارش ما برای ورود به دنیای تکان‌دهنده و تاثیرگذار این نویسنده، خواندن داستان‌های زیبای اوست. (منبع: الف)

تصویر پنهان در مشهور ترین نقاشی داونیچی

یک دانشمند فرانسوی ادعا کرد تصویری پنهان در لایه‌های زیرین نقاشی «مونالیزا» پیدا کرده است. پاسکال کاتپس از یک دهه تجزیه‌و تحلیل این شاهکار لئوناردو داونیچی به این نتیجه رسیده است. این دانشمند که از سال ۲۰۰۴ اجازه دسترسی به این نقاشی را پیدا کرده است، می‌گوید داونیچی تصویر دیگری را در لایه‌های زیرین نقاشی پنهان کرده است. موزه لوور هنوز در باره ادعای این دانشمند اظهار نظری

نکرده است. با‌دعای جدیدی که از سوی کات مطرح شده است، بازار داغ بحث و گمانه‌زنی درباره هویت حقیقی زن مشهورترین نقاشی جهان داغ از گذشته می‌شود. بر اساس اصلی‌ترین نظریه درباره هویت «مونالیزا»، این زن لیزا جرادینی همسر یک تاجر اهل فلورانس است. کات اعتقاد دارد نتیجه بررسی‌های او باعث از میان رفتن بسیاری از افسانه‌ها درباره این نقاشی خواهد شد و دیدگاه مادر باره شاهکار داونیچی را برای همیشه تغییر خواهد داد. او در ادامه گفت اکنون می‌توان به‌دقت لایه‌های مختلف این نقاشی را بررسی کرد. البته ادعاهای این دانشمند برای بسیاری قانع‌کننده نیست. مارتین کمپ استاد تاریخ دانشگاه آکسفورد گفت: «تصاویری که کات از «مونالیزا» استخراج کرده است خارق‌العاده هستند و می‌توانند نشان‌دهنده تفکرات لئوناردو باشند. اما این ایده که تصویری زیر این نقاشی پنهان شده باشد، غیر قابل قبول است. گمان نمی‌کنم در این لایه‌ها بتوان پرتنه‌های متفاوتی را پیدا کرد، به‌نظر من این لایه‌ها بیشتر نشان‌دهنده فرایند ادامه‌دار به کمال رساندن این نقاشی از سوی لئوناردو است. من مطمئن هستم که مونالیزا همان لیزا جرادینی است.»

جدید آموزش زبان فارسی خودش در مرحله مقدماتی و پیشرفته سی و سومین دوره آموزشی زبان فارسی را از تیر ماه گذشته آغاز کرد. به رغم مشترکات دینی و فرهنگی و تاریخ دیرینه روابط مشترک ایران و عرب متأسفانه ذهنیت‌های نابجا و باورهای نادرست و اختلافات عقیده و گرایش‌های مذهبی موجب عدم تحقق اهداف و آرمان‌های راهبردی و مشترک جمهوری اسلامی ایران و جهان عرب در منطقه شده است. به منظور رفع این نوهماک و خیال‌پردازی‌های نادرست بین اندیشمندان و فرهیختگان، طرح راه‌اندازی مرکز ایران‌شناسی مطالعات فرهنگی ایران و عرب با اهدافی فراگیر و گسترده، درباره اجرای پژوهش‌های مختلف و ارتباط فعال و منسجم بین پژوهشگران ایرانی و عرب مطرح و نخستین گام در این زمینه در سال ۱۳۷۹ برداشته شد.

این مرکز دارای ۸۰۰۰ عنوان کتاب و مرجع ایران‌شناسی به زبان فارسی و ۱۰۰۰ عنوان کتاب و مرجع ایران‌شناسی به زبان عربی و ده‌ها مجله و نرم‌افزار فارسی و عربی است. (منبع: ایسنا)